

VERSLAG BIJ PRAKTIJKTAFEL 'De principes achter de centen'

Vrijdag 22 november 2013

Praktijktafel 2: Recht op informatie op maat - Lokaal netwerk Antwerpen

Antwerpen werkt met getrapte kortingssystemen voor zowel het gesubsidieerd als commercieel aanbod. Maar om het uiteenlopende aanbod duidelijk aan de man of vrouw te brengen zijn er verschillende hulpmiddelen nodig zoals vrijetijdsbemiddelaars, pretloketten en zelfs UIT huizen en jeugdtoeleidingswerkers. Verschillende partners voeren uit: Stad, OCMW, APGA en Recht Op en het lokaal netwerk zorgt voor omkadering en afstemming. Tijdens deze tafel zoomen we in op de werkmethode van de pretloketten samen met Danny Jacobs en Hannelore Vleugels en leggen we samen met Steven Josephi de link naar de andere modellen en de meerwaarde voor het lokaal netwerk. Wat zijn de uitdagingen voor het lokaal netwerk in de toeleiding van mensen naar het bestaande vrijetijdsaanbod en de verschillende kortingssystemen?

Spreekers: Steven Josephi (medewerker lokaal sociaal beleid |cultuur, coördinatie lokaal netwerken Stad Antwerpen), Hannelore Vleugels (APGA) en Danny Jacobs (Recht Op)

Vragen en discussie:

- Hoeveel jaar zijn jullie hier mee bezig? Hoeveel personeelsleden zijn er bij betrokken?
  - Nog maar een jaar bezig met Pretloket. Hannelore en Danny zijn de enige twee die de drie pretloketten uitwerken. Vanuit Samenlevingsopbouw is er één iemand die logistiek mee ondersteunt.
  - Apga en Recht-Op: cultuurparticipatie van mensen in armoede is al 10 jaar een centraal thema van de vereniging. Beide verenigingen willen nu van hun gesloten werking een open werking maken via de pretloketten, samenwerken met andere partners.
  - Stad Antwerpen steunt de visie rond de vrijetijdswerking van beide verenigingen. Binnen de stad zelf zijn er ook mensen actief bezig rond vrijetijdsparticipatie van mensen: dienst inburgering en OCMW. Bedoeling is om nu alles meer op elkaar af te stemmen. De kracht halen uit geïntegreerd werken.
- Wat doen vrijetijdsloketten vanuit OCMW/stad?
  - Bedoeling is dat op termijn de loketten allemaal samen gaan.
  - De loketten van de stad doen voor een stuk hetzelfde als de pretloketten van Apga en Recht-Op, maar vanuit sociale centra van het OCMW. In de sociale

centra worden mensen aangesproken over de mogelijkheden van vrijetijdsparticipatie. Er wordt belicht wat de rechten zijn waarop OCMW klanten beroep kunnen doen.

- Willen dat op termijn OCMW klanten zich ook verankeren in buurtwerkingen. Vandaar kijken richting pretloketten.
  - Ook wisseling van menselijk kapitaal. Bv vrijwilliger die al jarenlang in loketwerking OCMW werkt en vrijwilliger is bij Recht-Op, zijn vrijwilligersinzet en –kennis beter op elkaar afstemmen.
- Samenwerking tussen verschillende diensten: schotten tussen jeugd, cultuur en sport wegwerken. Er is bijvoorbeeld een nieuwe bemiddelaar rond jeugd begonnen. Die werd onmiddellijk in contact gebracht met team sport om know how uit te wisselen. Het is namelijk vreemd als bijvoorbeeld bij een gezin in de voormiddag een bemiddelaar rond jeugd langskomt en in de namiddag één van sport.
  - Gaan maatschappelijk werkers mee in het vrijetijdsparticipatie verhaal? Want vaak hebben zij hier geen tijd voor, moeten ze eerst focussen op primaire dingen als eten, gezondheid, huisvesting,...
    - OCMW Antwerpen heeft een dienst die zich specifiek richt op vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede. Twee maatschappelijk werkers hebben alleen vrijetijdsparticipatie tot hun takenpakket. Hun hoofdtaak is het werken rond vrijetijdsparticipatie van OCMW klanten.
    - De toeleiding gebeurt door de wijk-maatschappelijk werker. Die verwijst door naar de maatschappelijk werker vrije tijd. De maatschappelijk werkers vrije tijd hebben nu 44 dossiers in actieve begeleiding.
    - Eerst worden dringende zaken aangepakt. Maar het is een uitdrukkelijke opdracht van het beleid om vrije tijd op te nemen in begeleiding van cliënten. Dit zal zelfs in het registratiesysteem opgenomen worden. Het hoort in de integrale ondersteuning van het OCMW: OCMW moet zich hier mee over ontfermen.
    - In praktijk is het wel het laatste waar mensen zelf aan denken / willen doen. Het is minstens even belangrijk om mensen zelf te overtuigen van hun recht op vrije tijd. Het is meer dan alleen een loketwerking opbouwen. Inzetten op ontmoeting: overtuigen dat ze er recht op hebben, en zorgen dat ze er zin in hebben.
  - Welke argumenten geef je rond het recht op cultuur?
    - Vooral laten ervaren, spelenderwijs kennis laten maken (bv leesgroepjes laten doorgaan, zonder reservatie, zonder inkom te vragen; bv kunstenaar vragen in je pretloket).
    - Mensen maken eerder geen gebruik van hun rechten. Veel noodzakelijker om in een pretloket mensen wakker te maken dat ze er recht op hebben. Het wordt op dit moment gewoon niet gebruikt.
    - Binnen de stadsdiensten moeten we ook mensen overtuigen, we moeten een draagvlak creëren. Idee om één keer per jaar een trefdag te organiseren voor intermediairen: mensen overtuigen van belang van vrijetijdsparticipatie. We willen de hele sector meesleuren.
  - Wat is het verschil tussen een pretloket en een buurtwerking?

- De insteek cultuur. Bij een buurtwerking gaat het in eerste instantie over ontmoeting. Bij een pretloket is de eerste insteek cultuur, waar we ontmoeting er aan koppelen.
  - Buurtwerking: eenmalige actie als ze ergens naartoe gaan. Pretloket: structurele werking rond cultuur, structureel werken rond drempels. Trajecten met cultuurhuizen,...
  - Er is wel een grote verwevenheid tussen buurtwerkingen en pretloketten.
  - Een buurtwerking heeft veel verschillende taken, maar niet vrije tijd als 'core business'. Er zijn buurtwerkingen die dat wel doen, maar niet allemaal. Stil bij staan: actief op inzetten dat we met pretloket er 'core business' van maken, zodat in toekomst de buurtwerking het wel zal opnemen.
  - Het pretloket is veel meer dan een loket: het is een ontmoetingsplaats, waar participatie actief wordt gestimuleerd.
- De procedure om een A-kaart aan te vragen is gemakkelijker geworden waardoor de aanvragen nu erg stijgen. Mensen moeten nu enkel een kleefbriefje van de mutualiteit meebrengen.
  - Niet iedereen maakt gebruik van de A-Kaart. Mensen zetten er niet op in om het bekend te maken: geen tijd voor, want zijn ook met andere dingen bezig. De pretloketten zetten er specifiek op in, binnen buurthuizen.
  - Zijn er linken met de welzijnssector? Er zijn twee bemiddelaars die gericht zijn op psychische patiënten. Eveneens zijn er in het overleg van het lokaal netwerk niet alleen typisch sociale armoede organisaties aangesloten, maar ook wijkgezondheidscentra,...
  - Wat zijn Recht-Op en Apga van organisaties?
    - Recht-Op en Apga werken samen.
    - Apga is een koepelorganisatie, een samenwerkingsverband van 5 verenigingen waar armen het woord nemen.
    - Verenigingen waar armen het woord nemen, werken rond thema's. Recht-Op is een vereniging die bijvoorbeeld specifiek rond het thema cultuur werkt. Maar er zijn ook organisatie die werken rond bv geestelijke gezondheidszorg, individuele dienstverlening,... De verenigingen kiezen een thema waar ze duurzaam en diep op werken. Verschillende organisaties doen een ander thema om een bepaalde periode. In Antwerpen is er specifiek voor gekozen om op 1 thema te focussen: cultuur.
    - De8 is een integratiecentrum, met heel wat know how.